

Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

Deze nota wordt met een Kamerbrief meegestuurd: **Nee**

Elke Kamerbrief wordt verzonden met een laatste beslisnota waarin een samenvatting van het besluitvormingsproces is opgenomen. Is dit zo'n laatste beslisnota? Zo ja, dan gaat deze nota mee en vul je "JA" in. Zo niet, dan vul je "NEE" in. Geen idee waar dit over gaat? Lees de instructie op de [Rijksportaalpagina Open Overheid en informatiehuishouding VWS](#).

Ontworpen door

T
M 5.1.2e

Aan

Minister van VWS

Deadline: 20-03-2023

nota

(ter beslissing)

Voorraad zelftesten

Datum Document

-

Kenmerk

3549431-1044910-PDCV

Bijlage(n)

-

1. Aanleiding

Het Ministerie van VWS heeft op dit moment een voorraad van in totaal circa 45 miljoen zelftesten. Het grootste deel van de voorraad was voor onderwijsinstellingen gealloceerd, maar deze regeling wordt naar aanleiding van het OMT- en MIT-advies stopgezet. De regeling van sociale minima en medisch kwetsbaren in thuisisolatie wordt doorgezet tot, in beginsel, het einde van het jaar. De regelingen die doorlopen vragen om een klein aandeel van de gehele voorraad. Dat betekent dat we het grootste deel van de voorraad niet meer nodig hebben. Om de zelftesten voor een ander doeleinde dan waar ze voor ingekocht zijn in te zetten moeten deze overtollig verklaard worden.

In deze nota wordt u gevraagd om te besluiten over deze voorraad zelftesten.

2. Geadviseerd besluit

Stemt u in met:

- het overtollig verklaren van het deel van de voorraad zelftesten dat niet meer nodig is voor het verstrekken aan sociale minima en medisch kwetsbaren in thuisisolatie (ca. 5.1.2b zelftesten)?

Zo ja, stemt u er dan mee in om:

- de overtollige zelftesten in eerste instantie beschikbaar te stellen voor gefaseerde verkoop aan private partijen via Domeinen Roerende Zaken (DRZ)?

Indien (volledige) verkoop van de voorraad zelftesten niet lukt, wat aannemelijk is gezien er geen advies meer is om te zelftesten, zullen wij u adviseren wat te doen met de overgebleven voorraad, waarbij we allereerst alternatieve bestemmingen,

zoals doneren aan het buitenland of inzet in curatieve/langdurige zorg, zullen onderzoeken. Voor zover ook die niet gevonden worden, bekijken we hoe de testen zo duurzaam mogelijk vernietigd kunnen worden. Indien zelftesten alternatief ingezet of vernietigd worden zal dit separaat aan u voorgelegd worden.

Kenmerk
3549431-1044910-PDCV

Dienst Testen (DT) en Bureau Landelijk Consortium Hulpmiddelen (Bureau LCH) adviseren om niet de gehele voorraad tegelijkertijd aan te bieden, omdat dergelijke grote hoeveelheden zelftesten de markt zouden overspoelen en daardoor slechter verkoopbaar zijn. Daarom zal DT, indien u instemt, eerst het deel van de voorraad met een korte houdbaarheidsdatum (juli t/m augustus 2023) aanbieden voor verkoop (ca. 5.1.2b).

3. Kernpunten

Overtollig verklaring

- We verwachten 1,2 miljoen¹ zelftesten nodig te hebben voor de regelingen die gehandhaafd blijven tot aan het eind van het jaar. De rest van de zelftesten is overtollig (ca. 5.1.2b).
- Dit aantal overtollige zelftesten is gebaseerd op het feit dat de regeling in het onderwijs wordt stopgezet. Daarnaast is de behoefte aan zelftesten onder sociale minima en kwetsbare in thuisisolatie kleiner dan verwacht. Ten derde is de verwachting dat met het vervallen van het advies om te testen bij klachten deze behoefte verder zal dalen.
- Deze zelftesten moeten overtollig verklaard worden, zodat ze voor een ander doel kunnen worden ingezet dan waarvoor ze zijn ingekocht. De testen gaan vrijwel allemaal uiterlijk in januari 2024 over datum.
- Op basis van reeds afgesloten contracten heeft VWS de verplichting om nog minimaal 30 miljoen zelftesten in 2023 en/of 2024 te kopen die eventueel ingezet kunnen worden indien de epidemiologische situatie onverhoopt sterk verslechtert.
- Naast de bestaande voorraad van circa 5.1.2b zelftesten is er een afname verplichting van 5.1.2b zelftesten die binnen twee jaar afgenomen moet worden. In kaart wordt gebracht of dit contract (deels) afgekocht kan worden. Hier wordt u in een separate nota over ingelicht.

Verkoop

- Het verkopen van zelftesten sluit aan bij het basisprincipe van de overtollige voorraad waarvoor gekozen is: *'verkopen en doneren wat kan, vernietigen wat moet'*.
- De verwachting is dat niet alle zelftesten verkocht zullen worden, mede doordat de behoefte aan zelftesten gedaald is. Afhankelijk van het resultaat van de veiling van de zelftesten met een korte houdbaarheidsdatum, wordt de verkoop van de rest van de overtollige voorraad verkend. De aantallen van de rest van de voorraad zijn dusdanig groot dat DT en Bureau LCH adviseren om deze zelftesten niet als eerste te koop aan te bieden omdat dit tot een slechtere prijs leidt door overspoeling van de markt.
- Zelftesten moeten minimaal 4,5 maand houdbaar zijn om verkocht te kunnen worden. In juli dit jaar zullen 5.1.2b zelftesten over datum

¹ Schatting is dat er maandelijks 50.000 zelftesten nodig zijn voor sociale minima en 55.000 voor medisch kwetsbaren in thuisisolatie. In totaal is dit afgerond 1,2 miljoen zelftesten voor 2023

gaan en in augustus 5.1.2b. Geadviseerd wordt om deze twee groepen zelftesten tegelijkertijd te koop aan te bieden uit oogpunt van efficiëntie.

- Wachten met de verkoop van de zelftesten met een korte houdbaarheidsdatum (t/m augustus) is onwenselijk omdat de zelftesten dan niet langer geschikt zijn voor de verkoop.

Kenmerk
3549431-1044910-PDCV

Alternatieve inzet

- Parallel aan de verkoop wordt de alternatieve inzet van zelftesten verkend. Zo is onderzocht of er zelftesten aan het buitenland gedoneerd kunnen worden. Momenteel is er geen vraag, maar mocht dit veranderen dan spelen we daar op in. Ook wordt in kaart gebracht of er behoefte is aan zelftesten in de curatieve/langdurige zorg. Andere alternatieven worden verkend. Zodra er een geschikt alternatief is gevonden wordt dit aan u voorgelegd.

Vernietiging

- Onderzocht wordt hoe zelftesten zo duurzaam mogelijk vernietigd kunnen worden. Voor de zelftesten die nu voorradig zijn moet namelijk opslag betaald worden. Wanneer vernietiging de enige optie is zullen wij dit besluit aan u voorleggen.

4. Toelichting

a. Draagvlak politiek

De Tweede Kamer heeft aandacht gehad voor het doelmatig inzetten van publieke middelen enerzijds, en het anderzijds snel en ruim inkopen van testcapaciteit zodat beschikbaarheid geen beperkende factor is voor het testbeleid. In december 2022 is de motie Westerveld aangenomen die oproept om onderzoek te doen naar groepen die wegens financiële middelen geen zelftest gebruiken. Gegeven deze eerdere aandacht voor de inzet van zelftesten zal een besluit over eventuele verkoop, vernietiging of alternatieve inzet van de voorraad zelftesten dus waarschijnlijk politieke aandacht opleveren.

b. Draagvlak maatschappelijk en eenduidige communicatie

Er is in de samenleving en media aandacht voor doelmatige besteding van middelen bij VWS. Over de eerdere voorraden van medische hulpmiddelen hebben verschillende media (o.a. het FD, de NRC, Trouw) eerder geschreven. Zo heeft het NRC heeft 22 februari 2023 nog geschreven over het doneren van de voorraad medische hulpmiddelen voordat deze over datum gaan. Trouw berichtte eind 2021 over de vernietiging van 4,1 miljoen coronatesten door het Ministerie.

c. Financiële en personele gevolgen

Verkoop

De te verkopen voorraad van 5.1.2b zelftesten is ingekocht voor een totaal van €28,3 miljoen. Indien VWS de zelftesten zelfstandig zou verkopen dan zou dit op basis van de Wet Markt en Overheid tegen de integrale kostenprijs moeten gebeuren. Deze is momenteel hoger dan de marktprijs, waardoor directe verkoop niet opportuun is. Er zijn nog niet eerder zelftesten verkocht door de Rijksoverheid. Wel zijn er in januari 2022 door Dienst Testen antigeen sneltesten

(coronatesten voor professionele afname) met een houdbaarheid van 10 weken verkocht voor ongeveer 5.1.2b per stuk. De verwachting is dat onderhavige zelftesten minder zullen opleveren omdat de behoefte aan coronazelftesten nu lager is dan in januari 2022. Over de eventuele opbrengst dient 21% BTW te worden afgedragen aan DRZ. Hier staat tegenover dat er geen vernietigingskosten betaald hoeven te worden.

Kenmerk
3549431-1044910-PDCV

Vernietiging

Indien het niet lukt de zelftesten te verkopen, te doneren of alternatief in te zetten, is vernietiging onvermijdelijk. De vernietigingskosten van 5.1.2b antigeen sneltesten (coronatesten voor professionele afname) zijn eerder geraamd op €26.000, op basis daarvan worden de kosten van vernietiging voor een voorraad van 5.1.2b zelftesten door ons geschat op €147.000. De kosten van de gehele overtollige voorraad zullen rond de €490.000 liggen. Voor de precieze kosten moet een offerte gevraagd worden.

Donatie buitenland

Aan donatie aan het buitenland zijn ook kosten verbonden. Mogelijk zullen de distributiekosten (gedeeltelijk) voor de rekening van de Nederlandse Rijksoverheid komen. Momenteel is er geen vraag.

d. Juridische aspecten haalbaarheid

WJZ ziet geen bezwaren indien de goederen ter beschikking worden gesteld aan DRZ in het kader van haar wettelijke taak, namelijk de verkoop van overtollige gestelde roerende zaken. Wanneer de goederen aan DRZ ter beschikking worden gesteld in het kader van haar wettelijke taak is het vervolgens de verantwoordelijkheid van DRZ om te voldoen aan alle relevante juridische verplichtingen bij de verkoop van deze goederen. WJZ kan niet in deze beoordeling treden.

e. Afstemming (intern, interdepartementaal en met veldpartijen)

PDCV heeft deze nota afgestemd met FA, PDCZ, Dienst Testen, OCW, WJZ en FEZ.

f. Gevolgen administratieve lasten

n.v.t.

g. Toezeggingen

n.v.t.

h. Fraudetoets

n.v.t.

5. Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Deze Nota gaat niet met een Kamerbrief mee.

a. Motivering

n.v.t.

Kenmerk
3549431-1044910-PDCV